

דף קמא.

עין משפט א.

יו"ד סימן רנא סעיף ג.

ג. הנותן לבניו ובנותיו הגדולים שאינו חייב במזונותיהם ^מ כדי ללמד את הבנים תורה ולהנהיג הבנות בדרך ישרה. וה"ה הנותן לאביו והם צריכים לכך הרי זה בכלל צדקה ^נ, ולא עוד אלא שצריך להקדימם לפני אחרים.

ד. אפי' אינו אביו ולא בנו אלא קרובו צריך להקדימו לכל אדם, ואחיו מאביו קודם לאחיו מאמו, ועניי ביתו קודמים לעניי עירו, ועניי עירו קודמים לעניי עיר אחרת ^פ.

הגה: הקבועים בעיר נקראים עניי העיר והם קודמים לעניים אחרים שבאים לשם ממקומות אחרים.

ה. יושבי ארץ ישראל קודמין ליושבי חוצה לארץ ^ע.

הגה: פרנסת עצמו קודמת לכל אדם ^פ, ואינו חייב לתת צדקה עד שתהיה לו פרנסתו קודם, ואח"כ יקדים פרנסת אביו ואמו אם הם עניים והם קודמים לפרנסת בנו, ואח"כ בנו אם הם עניים והם קודמים לאחיו, ואחיו קודמין לשאר קרובים, והקרובים קודמים לשכניו, ושכניו קודמים לאנשי עירו, ואנשי עירו קודמין לאנשי עיר אחרת. וה"ה אם היו שבוים וצריך לפדותן.

מ. היינו שגדולים יותר משש. ש"ך ס"ק ד'.

נ. הרמב"ם בפ"י ממתנות עניים מכתובות צ' ע"א. עושה צדקה בכל עת וכו'.

ואם משגת ידי הבן לפרנס את אביו לא מצדקה, ונותן לו מכסף צדקה תבא מאירה למי שמפרנס את אביו מכסף צדקה, כמו בסי' ר"מ סעיף ה'. ש"ך ס"ק ה'.

ס. אפי' העניים של עיר אחרת מבני ארץ ישראל, כ"כ הב"ח. ש"ך ס"ק ו'.

ע. היינו שניהם מעיר אחרת מקדימים של ארץ ישראל. ש"ך ס"ק ו' מהב"ח. והוא מספרי ומריש ב"ב. אבל עניי העיר קודמים גם לעניי ארץ ישראל.

פ. כתב בברכי יוסף אדם שחייב לבני אדם לא ירבה בצדקה והוא מספר חסידים סי' תנ"ד. ומש"כ אביו קודם לבניו היינו בניו הגדולים אבל אם הם קטנים פחות מגיל שש הם קודמים וחייב לזונם, ולא הווי בכלל הצדקה כדאיתא בכתובות בדף נ', ובדף ס"ה. כ"כ בספר ראשון לציון ע"ש.

אה"ע סימן עא פעיף א

א. חייב אדם במזונות ^ז בניו ובנותיו הקטנים עד גיל שש ^ק ואפי' נפלו להם נכסים מבית אבי אמם. ואחרי גיל שש ^ר חייב מתקנת חז"ל עד שיגדלו, וגוערין ומפצירין ומכלימין אותו אם לא רצה לזונם ומכריזין בציבור פלוני אכזרי על בניו וכו' ואין כופין אותו, והוא דאינו אמיד, אך אם הוא אמיד שיש לו ממון הראוי לתת לצדקה ^ש מוציאין ממנו בע"כ מדין צדקה עד שיגדלו.

הגה: ב. אין כופין ^ת להשיא בנותיו ואע"פ שמצוה לתת נדוניא, מ"מ מה שירצה יתן רק ששיאן.

דף קמא:

חור"מ סימן רי פעיף א

עין משפט א.

עיין לעיל דף קמ: עין משפט ג

- צ. מכתובות ס"ה ע"ב. ולפי הר"ן כמזונות אמם ומתנאי כתובה, ולהרא"ש יראה דלא נגדרים אחרי אמם וצ"ע אם חייב לפני שש גם אחרי מיתת אמם דנ"מ דיכולים הקטנים לומר ראשית רצוננו לקחת מזונות עד גיל שש ואח"כ לחלוק בירושה ועיין בח"מ.
- ק. מהרא"ש.
- ר. אם אין להם משלהם. כ"כ הב"ש ומתקנת אושא בדף מ"ט ע"ב.
- ש. דרב כפה לרב נתן שם בדף מ"ט.
- ת. היינו לענין פרנסה אבל להשיא אותם לחתן חייב כ"כ הח"מ. ולענין נדוניא מה שירצה יתן ממרדכי בקידושין והביאו הרמ"א.